

Lietuvos hidrobiologų draugija

**Nustatyti vėžių bei kai kurių žuvų ligų sukėlėjus
Lietuvos vandenyse ir pateikti rekomendacijas dėl
vandens telkinių, labiausiai tinkamų vėžių
reintrodukcijai, nustatymo**

Dr. Gintautas Vaitonis

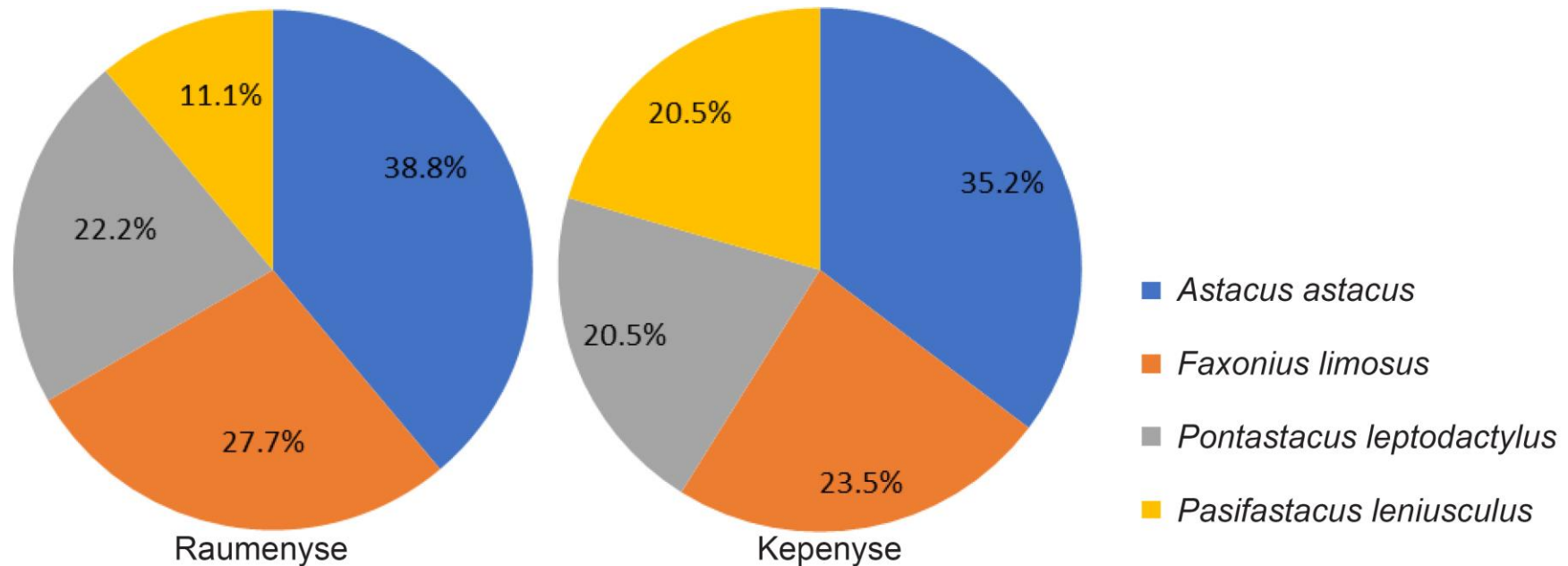
2023–2025

Galutinė ataskaita

Projekto tikslas – nustatyti vėžių bei kai kurių žuvų rūšių ligų sukėlėjus vėžiuose ir vandenyje ir parengti rekomendacijas, kokie vandens telkiniai labiausiai tinka vėžių reintrodukcijai

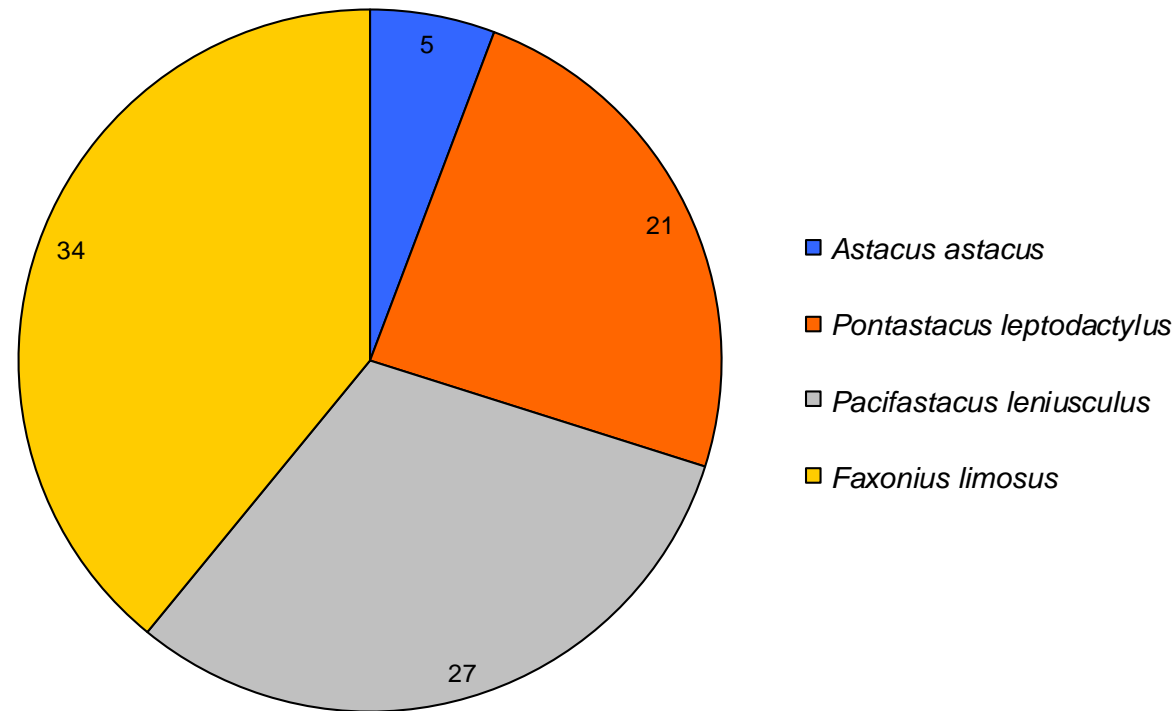
- Naudojant metagenetinius tyrimus nustatyti galimus vėžių bei kai kurių žuvų rūšių ligų sukėlėjus.

- Nustatyta 61 mikroskopinių grybų taksonas – vyravo *Cladosporium*, *Fusarium* ir *Penicillium* gentys.
- Daugiausiai mikroskopinių grybų rasta pas plačiažnyplius vėžius

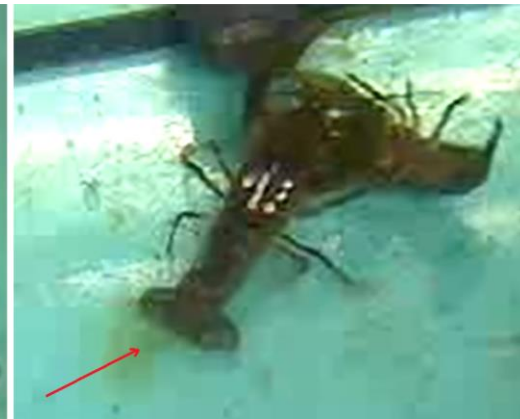
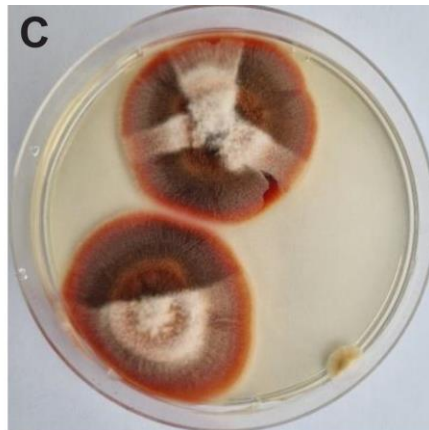
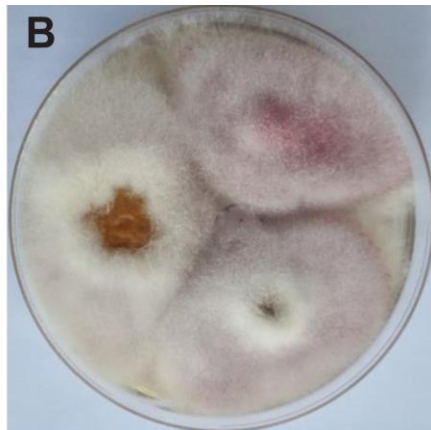
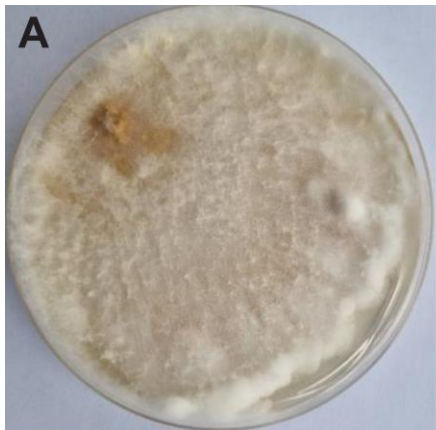
- Naudojant metagenetinius tyrimus nustatyti galimus vėžių bei kai kurių žuvų rūšių ligų sukėlėjus.

- Nustatyta 34 bakterijų gentys (67 taksonai)
- Pavojingiausios bakterijos – *Flavobacterium columnare*, *Chryseobacterium balustinum*, *C. piscicola*, *Aeromonas sobria*, *A. bestiarum*, *A. salmonicida*, *Hafnia alvei*
- Oportunistiniai patogenai

- Laboratoriniais eksperimentais nustatyti dažniausiai paplitusių sukėlėjų vėžiams sukeliama ligų anamnezę

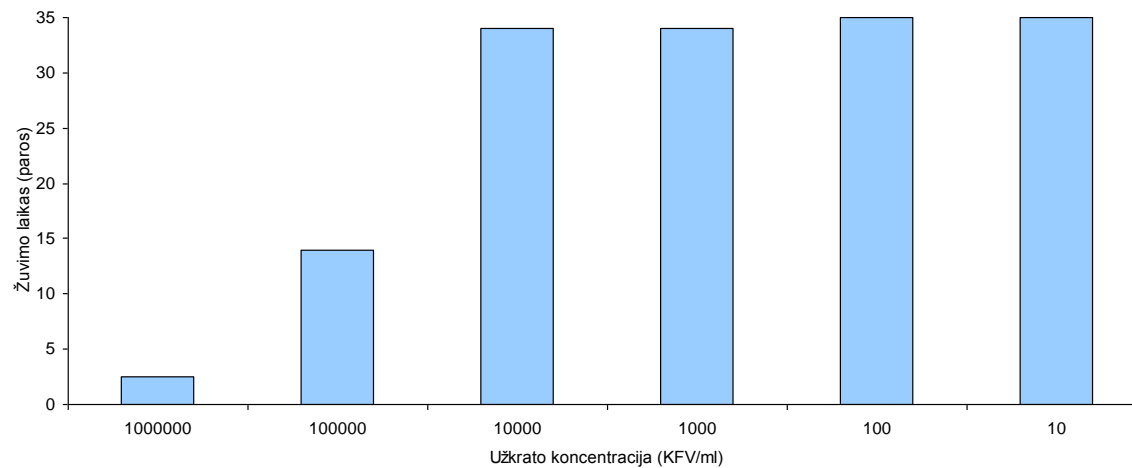
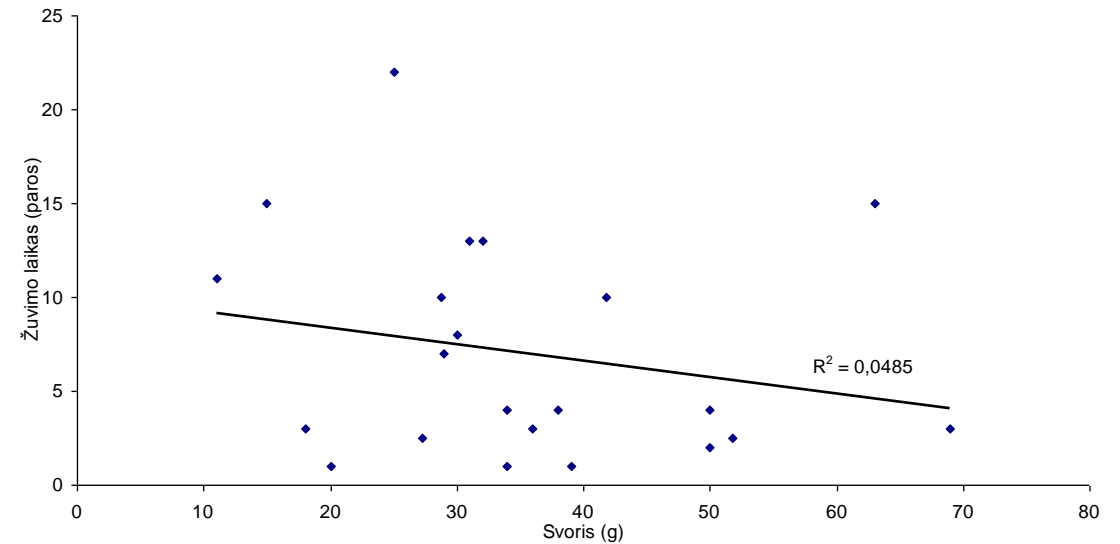
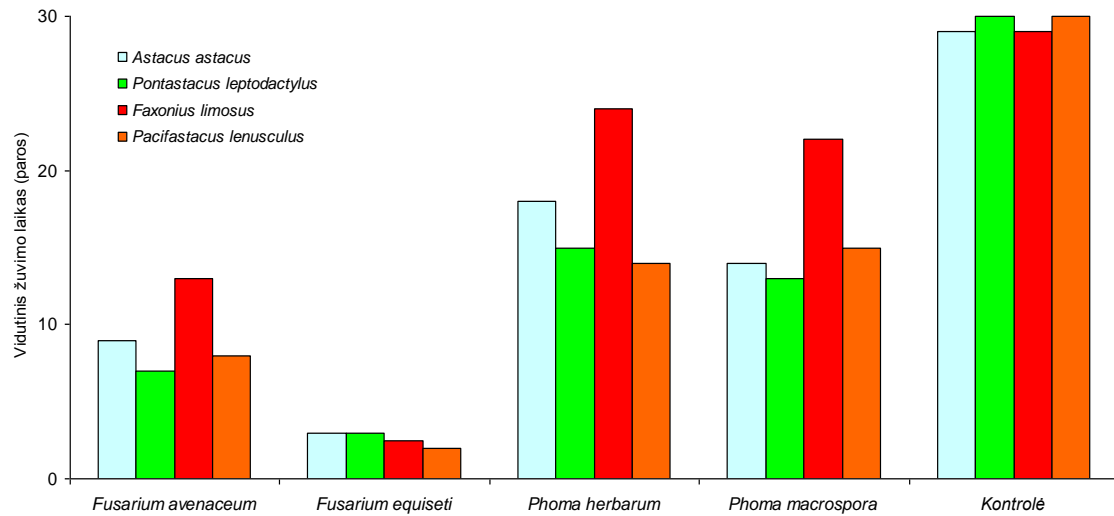
- Tirta – *Fusarium avenaceum*, *Fusarium equiseti*, *Phoma herbarum*, *Phoma macrospora*
- Silpnas koordinacijos sutrikimas
- Raumenų tonuso praradimas
- Stiprus koordinacijos sutrikimas
- Kepenų trūkimas
- Virtimas ant šono

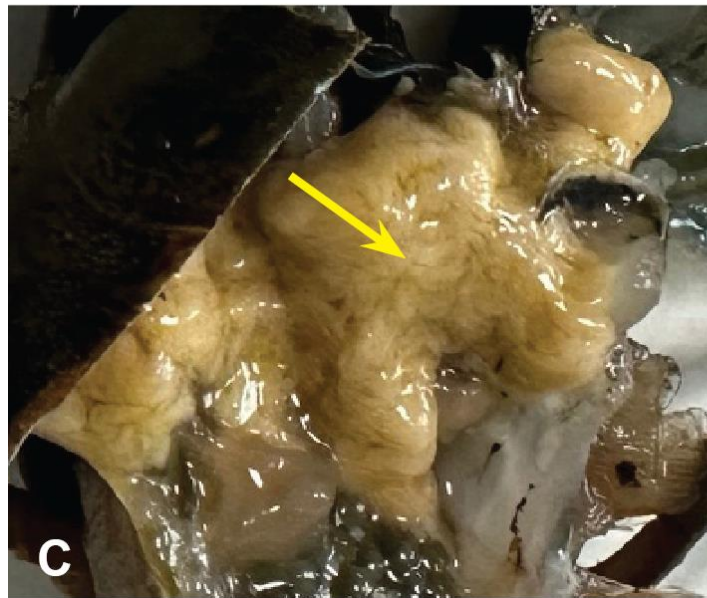
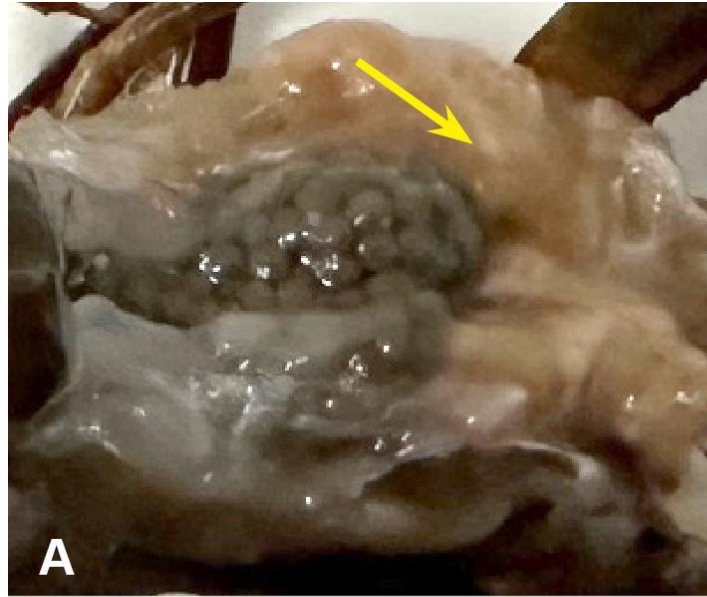

A – *Fusarium equiseti*, B – *Fusarium avenaceum*, C – *Phoma herbarum*

- Laboratoriniais eksperimentais nustatyti dažniausiai paplitusių sukėlėjų vėžiams sukeliamų ligų anamnezę

- Skirtingų rūšių sergamumas
- Priklausomybė nuo pratekamumo
- Priklausomybė nuo koncentracijos

- Parengti rekomendacijas, leidžiančias įvertinti vandens telkinių tinkamumą vėžių reintrodukcijai

- Mikrobiologiniai bei molekuliniai vandens tyrimai
- Vandens pratekėjimas telkinyje
- Įžuvinimas unguriais ir karpiais
- Potencialių slėptuvių kiekis vandens telkinyje
- Atstumas nuo dirbamų laukų iki vandens telkinio pakrančių

- Parengti rekomendacijas, padedančias minimizuoti ligų poveikį akvakultūroje

- Naudojamo vandens ištyrimas
- Vandens paėmimas
- Nukenksminimas
- Veiksmai prasidėjus ligai
- Prevencija
- Pašarų apdorojimas

***Galbūt įmanoma dar įmanoma bent
dalinai atkurti plačiažnyplių vėžių
populiacijas***